

ŠAMORÍN A OKOLIE

ZALOŽENÉ V ROKU 1928
ROČNÍK XXXII, ČÍSLO 6.

BEZPLATNÝ MESAČNÍK
JÚN 2022

Štefan Hangácsi, ktorý má od 3. júna otvorenú výstavu *Dolce vita, teda sladký život*, priniesol do výstavnej siene Štefana Tallósa-Prochádzku MsKS teplé farby a atmosféru leta. Z jeho diel sála optimizmus a láska ku krásu. O výstave informujeme na strane 4 našich novín.

Slávnostné odhalenie pamätníka holokaustu bude 19. júna

Po dlhej príprave sa napokon 19. júna uskutoční slávnostné odhalenie pamätníka holokaustu na Hlavnej ulici, oproti starej hudobnej škole, kde stál kedysi dom doktora Wolfa. Inštaláciu pamätníka navrhla skupina mestských poslancov a aktivistov z neziskovej sféry.

Cieľom tejto iniciatívy je zachovať pamiatku tých približne 505 niekdajších židovských občanov Šamorína, ktorí boli počas druhej svetovej vojny z nášho mesta násilne odvečení do koncentračných táborov. Krutosti fašistov z nich prežil len málokto. Pri pamätníku, ktorý bude slávnostne

odhalený o 16.00 hod. bude umiestnená tabuľka s menami obetí.

V tento deň budú v Šamoríne zároveň pre verejnosť prístupné aj dve menšie výstavy. Prvú si budú môcť návštevníci pozrieť z príležitosti slávnostného otvorenia obnoveného domu smútku o 14.30 hod. na šamorínskom židovskom cintoríne. Na výstave si bude môcť verejnosť pozrieť exponáty od niekdajšej dunajskostredskej a šamorínskej židovskej náboženskej komunity. Druhá výstava bude inštalovaná v jednom z priestorov niekdajšieho paulánske-

ho kláštora v centre mesta. Výstava s názvom Masaryk a Svätá zem priblíži na 15 roll up banneroch cestu Tomáš G. Masaryka po Jeruzaleme a Svätej zemi, ktorú absolvoval v roku 1927. Táto putovná výstava sa do Šamorína dostala s pričinením židovskej náboženskej obce v Bratislave, ktorá ju mestu do novembra zapožičala.

Samotný pamätník bol vybudovaný zo zdrojov zbierky od verejnosti. Obnovu židovského cintorína a domu smútku v ňom financoval Trnavský sa masprávnny kraj. (hj, k, l)

Štartuje participatívny rozpočet 2022

Aj v tomto roku vyčlenilo Mesto Šamorín vo svojom rozpočte sumu 15-tisíc eur na realizáciu projektov, ktoré navrhnu občania mesta - fyzické osoby nad 16 rokov, fyzické osoby - podnikatelia alebo právnické osoby (neziskové organizácie) pôsobiace na území mesta. Nosnou témou participatívneho rozpočtu bude úprava a skrášlenie verejných priestorov, voľnočasové tvorivé aktivity a verejno-

prospešné služby. Samospráva podporí víťazné projekty sumou min. 300 a max. 3000 eur.

Samospráva prijíma projekty od 8. do 30. júna. Podané projekty prejdú v priebehu júla a augusta odborným hodnotením za účelom posúdenia ich oprávnenosti a uskutočniteľnosti. Vybrané projekty bude možné podporiť v SMS hlasovaní v období od 12. do 23. sep-

tembra 2022. Výsledky hlasovania budú zverejnené 30. septembra. Projekty s najväčším počtom hlasov získavajú podporu a budú môcť byť v priebehu roka 2023 realizované.

Vyplnený formulár žiadosti možno podať online, kliknutím na ikonu Pošli projekt/Küldj projektet na webstránke samorin.hlasobcanov.sk alebo vo výtlačnej forme na vrátnici MsÚ Šamorín. (l)

Mesto obnovilo cesty, chodníky a parkoviská

Mesto v tomto roku vynaložilo už takmer pol milióna eur na rekonštrukciu ciest a parkovísk, resp. na budovanie chodníkov, na ich prebudovanie na bezbariérové a na ďalšie investície. Práce vykonávajú zamestnanci firmy Area s.r.o. Od začiatku apríla sa na viacerých lokalitách mesta intenzívne pracuje.

Parkovisko na Mestskom majeri bolo čiastočne obnovené. Veľké parkovisko na Veternej ulici, medzi obytnými domami bolo úplne zrekonštruované. Prebudovanie chodníkov na bezbariérové pokračuje dobrým tempom, na viacerých miestach sú tieto práce už ukončené. V celom meste boli zvýraznené prechody pre chodcov. V Mliečne dokončili úsek chodníka na Prvej ulici. Chodník sa aktuálne buduje na Krížnej ulici a bude hotový najneskôr do konca júna.

Asfaltovanie Vodárenskej ulice sa vlni muselo odložiť na tento rok. Bola vyasfaltovaná aj časť Rybárskej ulice. „Žiaľ, tempo prác brzdí najmä nedostatok materiálu a kapacít, čelia tomu najmä naši dodávatelia. Chceli by sme stavať dynamic-

Bratislavská cesta je už takmer po celej dĺžke bezbariérová

(Fotoarchív)

kejšie, rýchlejšie, ale v súčasnosti sa to nedá. Prednedávnom sa napríklad stalo, že na materiál k vybudovaniu urnovej steny sme museli čakať poldruha mesiaca, kvôli čomu už dodávatelia stavieb nestihli

splniť svoje záväzky včas. Ale práce sú už pred ukončením, už beží kolaudácia. Realizujeme aj stavbu pamätníka holokaustu“ – dozvedeli sme sa od Józsefa Nagya, konateľa Area s.r.o. (I)

Trnavský samosprávny kraj podporil kúpu Biopton lampy

Pracovníci domova seniorom budú môcť svojim klientom účinnejšie pomáhať (Fotoarchív)

Domov seniorov Ambrózia dostal od Trnavského samosprávneho kraja podporu 1000 eur, z ktorej zakúpili Biopton lampu pre klientov. Podpora bola šamorínskemu domovu seniorov poskytnutá v rámci projektu Pre naše zdravie.

Popri iných ťažkostiach sa Biopton lampy dajú využiť na liečbu zápalu kĺbov, bolesti svalov, ochorení horných dýchacích ciest, na predchádzanie ochorení kostrovej sústavy a posilnenie imunity. Mnohí z klientov domova trpia zdravotnými ťažkosťami, ktoré terapia svetlom dokáže veľmi účinne liečiť, resp. urýchliť proces vyzdravenia a zabrániť zhoršeniu stavu.

Viac ako polovica klientov domova trpí aj ďalšími závažnými chorobami, kvôli čomu sú odkázaní na pomoc druhých. Veľa klientov prichádza do domova, resp. sa z nemocnice vracia ako imobilný pacient, s preležaninami. Terapiou svetlom za pomoci Biopton lampy sa môžu rýchlejšie vyliečiť a ich bolestivé vtedy sa lepšie hoja. Pozitívne účinky lampy sú dokázané aj pri liečbe iných ochorení, napr. kožných chorôb, bolesti kĺbov a chrbta, zápaloch kĺbov, sezónnej afektívnej poruchy a depresie. (I)

SPOMIENKA

„Odišiel si cestou, ktorou ide každý sám,
len brána spomienok ostala dokorán.

Ten, kto ťa poznal, si spomienke
a ten, čo ťa mal rád, nikdy nezabudne.“

Dňa 6. júna 2022 uplynulo 14 rokov, čo nás vo veku 40 rokov opustil milovaný syn, brat a strýko **FRANTIŠEK HRANČO**.

24. júna 2022 uplynie 17 rokov, čo nás vo veku 58 rokov navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec **FRANTIŠEK HRANČO** zo Šamorína.

S láskou na nich spomína najbližšia rodina.

V posledný májový deň bola v domove dôchodcov na Pomlejskej ceste milá slávnosť, na ktorú prišiel primátor Csaba Orosz zablahoželať občanom mesta, ktorí v máji dovърšili svoje 70., 75., 80., 85. narodeniny, prípadne sú ešte starší. Pozvánku na slávnosť dostalo 38 osôb. Primátor odovzdal jubilantom symbolický dar mesta.

V septembri sa môžu otvoriť dve triedy slovenskej základnej školy

V polovici mája zarezonovala v médiách správa, že v budove šamorínskeho gymnázia otvára župa od septembra dve nové triedy slovenskej základnej školy. Nakoľko sa táto informácia interpretuje rôzne, podme si posvietiť na pozadie prípadu.

Kauza sa začala už omnoho skôr ako v máji; zaoberali sme sa s ňou aj v našom septembrovom vydaní minulý rok. Článok sme priniesli pod názvom „Založenie školy – ako sme to ešte nezažili“. Následne bolo dlhé mesiace ticho, až kým v máji vydala TASR nasledujúcu tlačovú správu:

„Základné školy s vyučovacím jazykom slovenským vytvorí od nasledujúceho školského roka v Galante a Šamoríne Trnavský samosprávny kraj v spolupráci s Regionálnym úradom školskej správy v Trnave. Chce tým prispieť k zmierneniu problému, ktorý vznikol v dôsledku dynamického rozvoja obcí, kde nie sú vytvorené podmienky na základné vzdelávanie sa detí v slovenskom materinskom jazyku. »Už nejaký čas je možné pozorovať výrazný nárast počtu obyvateľov slovenskej národnosti na zmiššanom slovensko-maďarskom území. V tejto súvislosti TTSK vníma dopyt po vzdelávaní v slovenčine. Minulý rok sa krajské zastupiteľstvo zaoberalo vytvorením základnej školy v Šamoríne pre spádovú oblasť obcí Rohovce, Lehnice, Kyselica alebo Báč. Som rád, že sme v našich stredných školách v Galante a Šamoríne našli priestory, v ktorých vytvoríme podmienky pre základné školy. Prví žiaci by do tried mali nastúpiť v septembri tohto roka«, uviedol predseda TTSK Jozef Viskupič.“

V školskom roku 2022/2023 sa počíta s otvorením jednej triedy prvého ročníka v Galante a v Šamoríne s otvorením jednej triedy prvého a jednej triedy piateho ročníka, v budove Gymnázia M. R. Štefánika.

Triedy – pre koho?

Otváranie novej slovenskej základnej školy v Galante nevyvolalo žiadny rozruch, nakoľko sa nová škola nasťahovala do nevyužitých priestorov slovenskej strednej odbornej školy. Prípád Šamorína je však úplne iný, nakoľko v našej slovenskej škole je pre miestnych žiakov dostatok miesta. Problém je skôr, že pre deti z rodín nasťahovaných do okolitých obcí už miesta niet. Nedostatok miest v škole pre tieto deti je evidentný aj v Rohovciach, Kyselici, Báci, Trnávke, Macove, Blatnej na Ostrove a Mierove. Rezort už vlni presadzovať otvorenie novej slovenskej školy v budove miestneho gymnázia, ale mestské zastupiteľstvo tento návrh na svojom mimoriad-

Bude v gymnáziu aj základná škola?

(Fotoarchív)

nom zasadnutí 15. júla 2021 nepodporilo. Z jednoduchého dôvodu: za poldruha mesiaca sa nedá založiť škola (je to problematické aj za poldruha roka). Ako alternatívu zastupiteľstvo navrhlo zohľadniť návrh samosprávy Macova z roku 2019, podľa ktorého je obec pripravená otvoriť školu pre deti z okolitých obcí. Ako plán B sa zvažovali aj prázdne učebne šamorínskej hotelovej akadémie. Podľa našich informácií v tomto smere prebehli rokovania, ale o ďalšej dohode nemáme informácie.

Nedá sa k tomu vyjadriť

Nejaký čas sa zdalo, že župa upustila od tohto zámeru, potom však TASR priniesla citovanú tlačovú správu. Zaujímavosťou je, že v Šamoríne by otváral školu štát, bez zapojenia samosprávy, pre deti mimo Šamorína. Hoci sú škôlky a základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, takýto spôsob riešenia umožnila zmena legislatívy, ktorá vzišla sčasti aj z medializovania prípadu základnej školy v Rohovciach. Zriaďovateľom slovenskej základnej školy v budove Gymnázia M. R. Štefánika by teda bol Regionálny úrad školskej správy v Trnave spadajúci pod rezort školstva a nie Trnavský samosprávny kraj, ako to bolo prezentované.

K celkovému obrazu patrí aj to, že regionálny úrad školskej správy si v apríli vyžiadala stanovisko samosprávy Šamorína k tejto veci, avšak s oznámením, že táto otázka je už rozhodnutá a samospráva to nemá možnosť ovplyvniť. Tak sa zdá, že septembrové otvorenie dvoch tried základnej školy – prvej a piatej – je už hotová vec.

Ide o naháňanie hlasov?

Podľa primátora Csabu Orosza sa síce všetko udialo zákonne, a to aj napriek tomu, že vec nebola samosprávou Šamorína podporená a poslanci maďarských strán v župnom parlamente navrhli zastupiteľstvu návrh o prenájme tried v šamorínskom gymnáziu

nepodporiť. Otvorenie školy je právne nena-
padnuteľné.

„V dlhodobom horizonte neprináša otvorenie dvoch tried žiadny efekt, nakoľko už toľko voľných tried nie je, aby sa v ďalšom školskom roku 2022/2023 mohli otvárať ďalšie. Problémom môže byť aj to, že Úrad verejného zdravotníctva vydalo povolenie len na jeden školský rok, a to kvôli nedostatočnej kapacite hygienických priestorov. Nie je jasné ani to, kto by do týchto tried chodil, pretože podľa vlašajšieho prieskumu je z okolitých obcí problém umiestniť do základnej školy len 12 slovenských detí. Súčasne už aj rodičia šamorínskych slovenských detí uznali nevýhody tohto kroku, takže sa zdá, že rozhodnutie zriadiť školu ide proti všetkému. Začiatkom júna ešte nebolo jasné, či sa triedy otvoria, prebieha okolo toho intenzívne zahmlievanie“ – doplnil primátor.

K veci sa vyjadril aj József Berényi, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja, ktorý si myslí, že ide o politickú agendu, nakoľko sa blížila voľby do orgánov samosprávnych krajov. Podľa neho to, čoho sme dnes svedkom, je len pokračovanie kauzy okolo školy v Rohovciach spred štyroch rokov, tu v Šamoríne. Nakoľko my, Šamorínčania sme sa stali len púhymi pozorovateľmi, sme zvedaví, ako sa prípad napokon vyvinie. (I)

Gymnázium Milana Rastislava Štefánika v Šamoríne má zámer prenajať priestory:

- školský bufet
- malá telocvičňa
- veľká telocvičňa
- nápojový automat
- desiatový automat.

Bližšie informácie na

www.gymmrssam.edupage.org
v záložke naša škola – zámer – pre-
nájmy priestorov.

ZUŠ hostila fínskych návštevníkov

ZUŠ Štefana Németha-Šamorínskeho bola opäť úspešná v grantovom programe zameranom na rozvoj medzinárodných vzťahov. V rámci projektu Erasmus+ Europe shapes our lives už druhý rok spolupracujú so žiakmi z piatich krajín Európskej únie (Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Fínsko, Slovensko, Taliansko).

Deti vo veku 15 až 17 rokov diskutujú o rôznych aspektoch života, pričom sa majú možnosť aj osobne stretnúť. Dvanásť žiakov a dvaja pedagógovia „zušky“ navštívili začiatkom apríla francúzske mesto Le Teil, kde spolu so žiakmi miestneho gymnázia debatovali o udržateľných energiách. Navštívili atómové a vodné elektrárne, naučili sa veľa o zelenej energii, o jej výhodách a význame. S mladým expertom Európskej komisie si zahrli interaktívnu hru. Začiatkom mája sa naopak šamorínska umelecká škola stala hositeľkou a prijala fínskych žiakov a ich pedagógov. Tento program bol zameraný na európsku kultúru. Fínski hostia navštívili rímsky vojenský tábor Gerulata v Rusovciach, výstavu moderného ume-

V máji navštívila šamorínsku umeleckú školu fínska delegácia

(Fotoarchív)

nia galérie Danubiana a výstavu malieb Martina Benku na Bratislavskom hrade. Na výstave o nežnej revolúcii mohli spoznať kus našej histórie a ako architektonické skvosty navštívili moderný most SNP v Bratislave a historické centrum mesta.

Ústrednou témou prednášky na druhý deň bol vývoj európskej klasickej hudby. Večer si už mohli hostia vychutnať

koncert na ich počesť v podaní žiakov a pedagógov umeleckej školy.

Žiaci spoločne pripravili plagáty, ktoré boli zamerané na prezentáciu jednotlivých oblastí európskej kultúry.

Fínski hostia boli našou kultúrou očarení a nadviazali nové priateľstvá so slovenskými deťmi. Žiaci sa na ďalšie aktivity už veľmi tešia, čaká ich totiž v tomto projekte ešte niekoľko. (k)

Richard Müller

22. Tábor

VSTUPENKY:
predpredaj 3 sk
MsKS Šamorín

Šamorín - Amfiteáter Pomlé
30 / 7 / 2022 / 19:00

MsKS Šamorín
ASBIS

Obrazy sladkého života v kultúrnom stredisku

Vo výstavnej sieni Štefana Találsa Prohászku Mestského kultúrneho strediska bola 3. júna otvorená výstava z diel Štefana Hangácsiho. Maliar pôvodom z Rimavskej Soboty predstavil šamorínskemu publiku svoje maľby pod názvom **Dolce vita**.

Štefan Hangácsi je členom rimavskosobotského Klubu výtvarníkov Zlatý rez, kreslí už od detstva a tajomstvám maľby sa priučil ako samouk.

„Ako každý iný výtvarník, aj ja neustále hľadám nové námety, nové cesty - priznáva. - Inšpiruje ma hlavne život: jednoduché pouličné scény, efekty svetla a tieňa, ľudia, ročné obdobia. Mám rád teplé farby a veselých ľudí. Optimizmus, ktorý z mojich obrazov srší, som dostal od Boha. Ak za niekým stojí vyššia moc, dodáva to človeku odvahu. Bude odvážny tvoriť, dotknúť sa všetkého, neodradí ho ani to, ak sa to na prvýkrát alebo ani na druhýkrát nepodarí. Ja bojujem s každým mojim obrazom, s

niektorým aj mesiac, kým si už myslím - teraz je to už dobré. I keď sa obraz nedá nikdy dokončiť.“ Maľby Štefana Hangácsiho odrážajú efektmi svetla a tieňa radosť a večný optimizmus. Maliar dbá aj na detaily a vie zobrazit' skutočnosť realisticky, s neskutočnou podrobnosťou. Jeho tvorba už bola odborne ocenená: tento rok si mohol odniesť cenu z okresného a krajského kola Výtvarného spektra a vyhral aj zvláštnu cenu Lászlóa Rácza.

„Je to moja prvá výstava v Šamoríne. Je to dar, ktorý môžem ponúknuť. Môžem vám ukázať, koľko krásy vás obklopuje, a to aj v dnešnom rýchlym svete“ - komentoval svoje obrazy na vernisáži, ktorú slávnostne otvoril Gabriel Bárdos. Hudobný sprievod zaznel v podaní pedagogičiek Základnej umeleckej školy Štefana Németha-Šamorínskeho Inky Galbáčovej a Zuzany Šeligovej.

Výstava je pre verejnosť otvorená do 28. júna. (l)

Novinky na Základnej škole Mateja Bela

Deti sa vždy tešia, ak do školy pribudne niečo pekné a zaujímavé – či je to aktivita alebo vybavenie. Po jarných prázdninách ich čakalo na Základnej škole Mateja Bela obrovské prekvapenie vo vestibule prvého stupňa – krásne pódium pokryté príjemným kobercom, ktoré vyslovene pozýva deti na posedenie alebo rôzne aktivity.

Na doplnenie za ním stojí krásna knižnica ako stvorená pre žiakov, ktorí radi čítajú. Deti si môžu knihy v rámci relaxu požičať a prečítať na pódium. Pedagógovia sa rozhodli pódium využívať aj na vyučovacích hodinách, napr. na čítaní, etickej výchove, na prírodovede či vlastivede. V školskom klube poslúži pódium deťom, môžu tu relaxovať a určite sa využije aj na slávnostných školských podujatiach, ako je napr. pasovanie prvákov.

Ďalšou novinkou, tentokrát na druhom stupni, je krásna novučká učebňa chémie, ktorá je žiakom k dispozícii od apríla 2022. Rekonštrukcia tejto učebne je veľkým krokom v modernizácii školy. Išlo o úplnú rekonštrukciu - okrem nového nábytku, stolov a stoličiek sa obnovili vodovodné

a elektrické obvody v podlahe, menila sa podlahová krytina, inštalovalo sa nové osvetlenie triedy. Bol zakúpený a inštalovaný chemický digestor pre bezpečnejšie prevedenie chemických pokusov. Technické riešenie sa prispôbilo tak, aby sa učebňa dala využívať aj na hodinách fyziky, preto sú v stoloch zabudované aj elektrické zásuvky. Takto si žiaci budú môcť

prehlbovať znalosti ohľadom elektrických vlastností látok a elektrických obvodov. Veríme, že sa z nej žiaci tešia rovnako ako vyučujúci pedagógovia.

Výstavba pódia a rekonštrukcia učebne chémie boli hradené z prostriedkov školy. Náklady na tieto dva projekty boli nemalé, ale je potešujúce, že si ich deti obľúbili a radi ich využívajú. (zcs, sn, mv)

Zahviezdili sme v súťaži English Star

Žiaci našej školy sa už tradične úspešne zapájajú do medzinárodnej súťaže v anglickom jazyku - English Star. Je to výzva určená pre ktorékoľvek dieťa, ktoré prejaví záujem otestovať svoje znalosti a porovnať svoje vedomosti s rovesníkmi z iných krajín.

Výsledky súťažiacich predstavujú spätnú väzbu pre nás, učiteľov anglického jazyka, nakoľko úlohy pozostávajú výlučne z učiva, ktoré sa počas školského roka v jednotlivých ročníkoch preberá. Tento rok môžeme byť právom spokojní a hrdí. Aktuálne školu repre-

zentovalo až 171 detí a dosiahli naozaj krásne výsledky, o čom svedčí vysoký počet žiakov s úspešnosťou nad 90%. Na 1. stupni ich bolo až 56 a najlepší z najlepších sú nasledovní žiaci, všetci z 3. ročníka:

Alexander Kaluz - 100%, Ema Pajdlhauserová - 100%, Martina Bednárová - 100%, Lea Rohalová - 100%, Júlia Tomesová - 100%, Nikolas Karáč - 100%, Peter Porsok - 100%

Na 2. stupni sa najlepšie umiestnili žiačky 6. ročníka Miriam Jakabiková a Ema Valentová - obidve so 100%

úspešnosťou. Okrem nich dosiahlo minimálne 90-percentnú úspešnosť ešte ďalších 63 žiakov.

Popularita súťaže sa z roka na rok zvyšuje, možno aj vďaka zaujímavým cenám. Najúspešnejší sú zaradení do žrebovania o 45 hodnotných cien v každej kategórii a všetci s bodovým ziskom 80 a viac % dostanú diplom s vyobrazenou zlatou medailou. Nikto však nemusí smútiť, keďže všetci, bez ohľadu na úspešnosť, dostanú malý darček ako prekvapenie.

Mgr. Darina Bašková,
učiteľka anglického jazyka na ZŠ Mateja Bela

Odobovanie cien víťazom Matematickej súťaže Samaria

Primátor Šamorína Csaba Orosz, viceprimátor Gábor Veres a vedúci Školského úradu Štefan Vajdas 8. júna 2022 odovzdali na radnici ceny víťazom druhého ročníka Matematickej súťaže Samaria.

Tohtoročnými víťazmi matematickej súťaže organizovanej samosprávou mesta sú:

1. miesto: Leonard Lengyel, ZŠ s VJM Mliečno
2. miesto: Tomáš Puzlík, ZŠ Mateja Bela
3. miesto: Domonkos Dávid, ZŠ Mátyása Korvína.

Okrem diplomov získali menovaní žiaci-štvrtáci aj poukážky v hodnote 100, 70 a 40 eur, ktoré môžu použiť na nákup športových potrieb.

Prvý ročník Matematickej súťaže Samaria pre žiakov 4. ročníka našich základných škôl sa uskutočnil v roku 2019, potom bol na dva roky pozastavený kvôli pandémie koronavírusu. Deti sa teda tešili na jej ďalší ročník. Podľa Gábora Veresa sa plánuje jej rozšírenie aj pre piaty ročník.

Do súťaže bolo v tomto roku pedagógmi prihlásených 28 detí.

(1) Predstavitelia mesta a úspešní štvrtáci (Fotoarchív)

Formácia Deja vu prináša históriu rytmu a bubnov

Koncert skupiny Deja vu s názvom Rytmus v čase a priestore je nevšednou produkciou, v ktorej zaznie okrem slovného výkladu a živej hudby aj zvuk historických hudobných nástrojov. Príbeh rytmu a bubnov približuje množstvo premietaných fotografií od prvopočiatkov až po súčasnosť.

„Podarilo sa mi získať grant na zostavenie monografie o bubnoch. Dielu som dal názov „Bubon, ten najstarší z hudobných nástrojov“. Náš najnovší koncert je javiskovou verziou tohto diela, ktoré chce ozrejmiť úlohu bubnov v rôznych dobách a hudobných štýloch. V hudobných skúpinách je hlavným nosičom rytmu práve bubon. Cezeň vieme ukázať, ako sa počas histórie vyvíjala a formovala rytmika“ – vysvetľuje Alex Strieženec, zakladateľ kapely.

Ide o veľmi rozsiahlu tému, história rytmických hudobných nástrojov sa totiž začína už v praveku. Tieto prvopočiatky sú v programe len okrajovo spomenuté a príklady živej hudby prináša program až od doby bubnovej aparatury. Hudobné ukážky sú dopĺňané výkladom a premietanými fotografiami.

„Prvý koncert je už za nami. Postavili sme sa k tomu aj my ako k pokusu, boli sme

Skupina Deja vu predstavila domácemu publiku svoj nový projekt 21. mája v Mozi Clube

totiž zvedaví na reakcie publika. Podľa nich budeme tento hudobný program ďalej formovať. Najdôležitejšou skúsenosťou je, že dielo odohráme v dvoch variantoch, jeden pre všedné obecnstvo a druhý – rozšírený o odborné údaje – pre hudobníkov. Program prinášame tak pre maďarské, ako aj slovenské obecnstvo“ – prezradil Alex Strieženec.

Tento koncert je určený najmä školákam. Verziu pre dospelých ponúkne kapela na klubových večeroch a na festivaloch.

Dielo Rytmus v čase a priestore je spoločnou produkciou kapely Deja vu – menovite Jozefa Konráda, Tibora Kanika a Alexa Strieženca. K produkcii bol pripravený aj trailer, na ktorom spolupracovali všetci členovia kapely. (k)

DFS Csali zožal v Senici veľký úspech

Foto: Róbert Csicsmann

Detský folklórny súbor Csali sa dňa 17. mája 2022 zúčastnil krajského kola Celoštátnej postupovej súťaže detských folklórnych súborov Eniki beniki, kam postúpil so zlatým pásmom z regionálneho kola.

Odborná porota vyzdvihla technickú a tanečnú zručnosť detí a vysoko kvalitné choreografické stvárnenie. Súbor vystúpil s choreografiou Zbojnícka rozprávka, ktorá získala zlaté pásmo a priamy postup na celoštátne kolo, ktoré sa uskutoční 1-3. júla v Liptovskom Mikuláši a Východnej.

Vyhlasovateľom a odborným garantom súťaže je Národné osvetové centrum v Bratislave. (k)

János Hushegyi predstavil svoj sólový projekt

János Johnny Hushegyi, spevák a gitarista kapely The Butchers predstavil svoj sólový projekt po Dunajskej Strede aj v Šamoríne, na javisku Mozi. Program zahŕňal sčasti vlastnú tvorbu, sčasti cover-verzie.

Svoj sólový projekt pripravil v roku 2019. Vo svete bluesu je zvykom, že si interpreti „požičajú“ skladby od iných interpretov a voľne ich prepracujú.

Takto sa do programu dostalo aj napríklad ikonické dielo od Mississippi Fred McDowell, skladba You Gotta Move, ktorou koncert odštartoval. Popri skladbách kapely The Butchers zazneli aj maďarské pesničky speváka-gitaristu, ktoré môžu diváci poznať z webovej stránky YouTube – ide o piesne Van, aki más (Niekto je iný), Zuhanás (Pád) a Tamasz (Opora). V poslednej menovanej skladbe sa autor zamýšľa, či je naozaj nutné byť hrdinom v debatách na sociálnych sieťach a či je dôležité, aby sme mali posledné slovo.

„Žáner s jednou gitarou možno najlepšie odskúšať vo forme pouličnej produkcie – prezradil divákovi. – Tam sa veľmi rýchlo ukáže, akú má cenu to, čo robíš a úspech je doslova merateľný. Ja sám som si rolu pouličného hudobníka v Bratislave vyskúšal, bola to pre mňa veľmi dobrá škola.“

S Johnnym a jeho sólovým projektom sa diváci môžu najbližšie stretnúť 23. júna v NFG klube v Dunajskej Strede, z príležitosti prezentácie knihy. Jeho kapela, The Butchers vystúpi na Hudobných dňoch Nádvorie Korona 24. júna. (l)

NÁDVORIE
KORONA
UDVAR
HUDOBNÉ DNI
ZENEI NAPOK

24.-25. JÚNA
2022
JÚNIUS 24-25.

PIATOK | PÉNTEK

- 18.00 VERNISÁŽ | KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ: **SZŰCS GÁBOR**
KONTRAST | KONTRASZT | CONTRAST
- 18.05 **HARMONIA CLASSICA**: FILMOVÁ HUDBA | FILMZENÉK
- 18.45 **THE BUTCHERS**
- 20.20 **PETER CMORIK BAND**
- 22.00 **GOMOLY**

SOBOTA | SZOMBAT

- 18.00 **KULTÚRDEFORM** A HUDOBNÁ DIELŇA | ÉS A SOMORJAI
NÉPZENEI KÉPZÉS RÉSZTVEVŐI
- 19.30 **MASZKURA ÉS A TÜCSÖKRAJ**
- 21.00 **PRAEFURO** AUDIOVISUAL PERFORMANCE BY
GÁBOR SZŰCS AND **PATRIK BITTERA**
- 21.30 **P. P. BAND AND FRIENDS**

Zmena programu vyhradená! A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

 **KULT
MINOR**

**ŠAMORÍN
SOMORJA**

VSTUP BEZPLATNÝ | A BELÉPÉS INGYENES

WWW.MSKSSAMORIN.SK
FACEBOOK.COM/MSKSSAMORIN

Biologicky rozložiteľný odpad patrí do hnedých kontajnerov

Pred rokom sa na sídliskách mesta, na zberných bodoch odpadov začal zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Vedenie mesta pripravuje nový tender na zber a odvoz tohto typu odpadu na nasledujúce dva roky.

„Na konci mesiaca nám vyprší zmluva s firmou odvádzajúcou tento odpad, CMT-Group s.r.o. S ich prácou boli spokojní aj predstavitelia mesta, aj veľká časť obyvateľov. V mene samosprávy mesta a CMT-Group by som sa chcel obyvateľom sídlisk poďakovať za spoluprácu a dúfam, že s ich súčinnosťou budeme môcť rátať aj v budúcnosti“ – zhrnul doterajšie skúsenosti Ervin Sármany, prednosta mestského úradu.

Réžijné náklady domácností sú čoraz vyššie a tak, keď si chceme znížiť výdavky, je dobré znížiť množstvo odpadu v čiernych kontajneroch. Čím viac biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu vyselektujeme, tým viac odbremeníme skládku komunálneho odpadu v Čukárskej Pake. Táto skládka sa podľa prognózy naplní už skôr, ako to bolo pôvodne plánované a zvýšené ceny palív na odvoz odpadov

sa premietnu do nákladov nielen mesta, ale aj každého jedného občana.

„Aby sme tomu predišli, prosím našich občanov, aby nám boli nápomocní. Nech dbajú o to, aby sa do čiernych kontajnerov dostalo čo najmenej biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. I keď za pomoci obyvateľov sme už doteraz dosiahli dobré výsledky, ešte stále máme v oblasti separovania odpadu rezervy. Žiaľ, je veľkým problémom, že sa do čiernych nádob stále dostáva značné množstvo nezmiešaného odpadu z domácností, ktorý by sa dal vyseparovať. Ide leto, je tu sezóna melónov, jeme veľa čerstvého ovocia. Prosím občanov, aby hádzali hnilé ovocie, šupky ovocia a melónov len do hnedého kontajnera. Na území mesta máme rozmiestnených 65 takýchto kontajnerov. Ak by bol dopyt, vedeli by sme do niekoľkých dní zvýšiť počet nádob. Do zberu kuchynského odpadu by sme v krátkom čase chceli zapojiť aj obyvateľov rodinných domov, najmä tých, ktorí nemajú možnosť kompostovať. V blízkej budúcnosti budeme na webovej stránke mesta informovať o recyklácii vyzbie-

Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad
Kontajnerové stojiská

Do zbernej nádoby patrí:

- zvyšky akéhokoľvek jedla
- šupky z čistenia zeleniny a ovocia
- jogurty, syry, mliečne výrobky
- kosti, mäso, vaječné škrupiny
- polievky, nápoje a tekutiny
- zabalené alebo staré potraviny

Áno, aj zabalené potraviny.

Do zbernej nádoby určite nepatrí:

- iný odpad, ktorý nesúvisí priamo s kuchynským alebo potravinovým odpadom

Pridáš sa k nám?!

CMT

Instagram Facebook

raného odpadu, resp. škváry“ – uviedol prednosta úradu. Kompetentní prosia občanov o ešte účinnejšiu spoluprácu, pretože ak by sa dalo zdvojnásobiť množstvo biologického odpadu z aktuálnej hodnoty

300-400 ton ročne, resp. by vedeli lepšie využiť kapacity, ktoré sa vďaka zálohovaniu PET-fľašiek uvoľnili, dokázali by sme docieľiť, aby sa skládka v Čukárskej Pake nezapláňala tak rýchlo. (s)

Nie je jedno, kedy napúšťame vonkajší bazén

Je tu opäť kúpaliskové obdobie. Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. s ohľadom na ročné obdobie vydala pre obyvateľov usmernenie, v ktorom ich podrobne informuje o správnych spôsoboch napúšťania vonkajších bazénov tak, aby nespôsobili výpadky v zásobovaní pitnou vodou.

Odborníci vodárni upozorňujú, že ak majitelia napúšťajú bazény z verejného vodovodu, aby tak nerobili v tzv. „špičkách“ počas dňa, ale radšej medzi 21 hod. večer a 5 hod. ráno, resp. medzi 10-15 hod. a najmä aby bazény nenapúšťali naraz. Rýchle, nárazové napúšťanie môže totiž preťažiť verejnú sieť,

čo môže viesť k uvoľneniu nánosov na vnútornej strane rúr a voda bude zakalená. Ďalej, v niektorých prípadoch môže klesnúť aj tlak vody, čo negatívne vplyva na zásobovanie vodou a pre ostatných odberateľov znamená samé nepríjemnosti. Najlepším riešením je doviezť vodu potrebnú k napúšťaniu bazéna priamo na miesto cisternou. Takáto možnosť už reálne existuje, záujemcovia si môžu túto službu objednať u Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Odborníci však obyvateľom pripomínajú, že spájať vodovodné potrubie s vlastnou studňou je prísne zakázané, pretože to môže viesť k znečisteniu celej vodovodnej siete. (k)

Budme ohľaduplní a nenapúšťajme vonkajšie bazény v čase špičky odberu (Foto: mojdrom.zoznam.sk)

Hromadný úhyn rýb na Malom Dunaji

V polovici mája bol pozorovaný na Malom Dunaji, v úseku od Bratislavy cez okres Senec, v okolí Zálesia, Bernolákova a Novej Dedinky hromadný úhyn rýb. Predbežne sa predpokladalo, že za úhyn môže prípadný priesak toxikkej odpadovej vody z bratislavskej čističky odpadových vôd.

Podľa prieskumu išlo o mŕtve pleskáče, zubáče, mreny a sumce, ktoré sa vznášali na vode alebo boli vyplavené na breh. Boli medzi nimi aj veľké, dospelé jedince a tiež chránené druhy.

Polícia začala vyšetrovanie so zapojením expertov, 18. mája začalo trestné konanie vo veci ohrozenia a poškodzovania životného prostredia. Na Malom Dunaji a v okolí rieky zasahovali policajti, hasiči, vodárenská spoločnosť, inšpekcia životného prostredia a experti Slovenského rybárskeho zväzu. Výsledky expertízy zatiaľ neboli zverejnené. (k)

Milovníkom prírody pri Malom Dunaji muselo prísť z tohto pohľadu zle

(Foto: Malý Dunaj – Nie je nám to jedno! FB skupina)

ZO ZÁPISNICE MESTSKEJ POLÍCIE

Agresívni fanúšikovia z Bratislavy

1. mája doobeda bol vykonaný dohľad nad verejným poriadkom počas futbalového zápasu FC ŠTK 1914 Šamorín - FC Petržalka. Na konci zápasu sa fanúšikovia hosťovského klubu pustili do výtržností, na hlavy si natiahli kukly a pokúšali sa hádzať svetlice, v čom im zabránila prítomná usporiadateľská služba. Od svetlíc sa zapáľilo pár sedadiel na tribúne, ale oheň hneď aj zhasol. Vďaka zákroku organizátorov sa podarilo zabrániť ďalším atrocitám. Zárok hliadky MsP Šamorín nebol potrebný, nakoľko bola situácia pod kontrolou. Hliadka MsP Šamorín asistovala pri vyprevádzaní problémových fanúšikov z areálu futbalového štadióna k autobusu, ktorým miesto opustili. K zraneniu osôb nedošlo.

Ležal na zemi v bezvedomí

V noci 10. mája bola hliadka MsP Šamorín vyslaná preveriť telefonické oznámenie na Dunajskú ulicu, kde čakal oznamovateľ s tým, že vedľa obytného domu na trávniku leží neznáma osoba, ktorá chrčí. Hliadka MsP Šamorín na mieste zistila, že sa jedná o osobu, bytom Šamorín, ktorá bola v bezvedomí, ležala na chrbte, silne chrčala a z úst a z nosa jej vytekala krv. Hliadka MsP Šamorín privolala RZP a hliadku OOPZ Šamorín. Postihnutého uložili do stabilizovanej polohy. Po príchode RZP bol ošetrený a následne prevezený do NSP Dunajská Streda.

Podvodník zbieral na parkovisku peniaze

11. mája doobeda preverovala hliadka MsP Šamorín telefonické oznámenie,

podľa ktorého mala neznáma osoba na parkovisku nákupného centra na Kasárenskej ulici pýtať peniaze od okoloidúcich s tým, že robí zbierku pre postihnutých. Hliadka zistila, že sa jednalo o občana Rumunska. Materiálna škoda nevznikla, ale pravdepodobne išlo o podvod, pretože dotčný nevedel hodnoverne preukázať legálnosť zbierky. Bol preto riešený na mieste blokovou pokutou.

Nevedela otvoriť zámok na svojom bicykli

12. mája doobeda požiadala MsP Šamorín o pomoc oznamovateľka, ktorá si na Hlavnej ulici uzamkla svoj bicykel lanovým zámkom, ktorý neskôr nevedela odomknúť. Hliadka jej pomohla a zámok odstrihla.

Pes štekal na balkóne

17. mája v noci preverovala hliadka MsP oznámenie z Čilistovskej ulice, kde sa oznamovateľka sťažovala na neustály štekot a zavíjanie psa, ktorý mal byť vo vedľajšom vchode bytovky opakovane vymknutý na balkón. Na mieste bolo zistené, že sa jedná o psa plemena zlatý retriever, ktorý sa nachádzal na balkóne na druhom poschodí. Majiteľ psa práve prichádzal domov a bol oboznámený so sťažnosťou. Hliadke uviedol, že psa necháva na balkóne iba na nevyhnutný čas a nevedomil si, že by spôsobil susedom nepríjemnosti. Na otázku hliadky, či má psa prihláseného na MsÚ a zaplatenú daň za psa odpovedal, že si ešte nesplnil túto povinnosť, nakoľko

psa má iba pár mesiacov a nevedel, do akej doby tak má urobiť. Hliadku ubezpečil, že záležitosť vyrieši.

Narušená osoba kričala na deti

19. mája poobede preverovala hliadka MsP Šamorín oznámenie z Kasárenskej ulice, kde mala istá osoba kričať na okoloidúce deti a obťažovať ich. Na mieste sa nachádzal podozrivý a jeho matka, pričom syn javil známky psychického narušenia. Matka hliadke MsP Šamorín potvrdila, že sa jej syn správa agresívne voči okoloidúcim a takisto aj voči svojej rodine. Ten aj pred hliadkou MsP Šamorín slovně napádal svojho brata, nadával aj svojej matke, ktorá potvrdila, že sa ho bojí, nakoľko je nevypočítateľný. Hliadka MsP Šamorín sa preto rozhodla privolať RZP. Medzitým sa syn uzamkol do svojej izby a odmietal komunikovať s hliadkou, ktorá po viacnásobnom pokuse o kontakt prikrčila k núdzovému otvoreniu dverí kovovým páčidlom. Privolaná RZP pacienta ošetrila a zistila, že sa dotčný správa nepríčetne kvôli tomu, že neužíva predpísané lieky. Osoba bola prevezená do Pezinka na ďalšie vyšetrenie.

Hliadka pomohla imobilnému pacientovi

V noci 19. mája požiadala MsP Šamorín o pomoc obyvateľ ulice Cintorínska. Oznamovateľ tvrdil, že jeho otec je imobilný pacient, ktorý spadol z postele a on sám ho nevie vrátiť naspäť. Pacient skutočne ležal v byte na prvom poschodí pri posteli. Hliadka MsP ho zdvihla a uložila naspäť do postele. Oznamovateľ sa hliadke poďakoval za pomoc.

Striebro v Košiciach a po tom smer Barcelona!

Ženský tím Šamorínskeho basketbalového klubu dosiahol svoj najväčší úspech za posledné roky. Družstvo U15 príjemne prekvapilo a na košickom finálovom turnaji slovenského šampionátu sa umiestnilo na druhom mieste.

Na Slovensku sa koná základná časť súťaže šampionátu U15 v dvoch skupinách: vo východnej a západnej. „My sme súťažili v tej druhej, západnej skupine. Len raz sme prehrali, a to od tímu Stará Turá. Na druhom mieste sme napokon skončili len kvôli horšiemu bodovému rozdielu,“ prezradila našim novinám Veronika Tátošová, kapitánka družstva.

Šamorínske dievčatá si poistili miesto na finálovom turnaji v Košiciach. Tu najskôr zdolali Sereď 81:45, potom však hrali proti hlavnému rivalovi, tímu Stará Turá. „Sľúbili sme si, že zvíťazíme. Veľmi sme chceli uspieť. Podarilo sa nám, zvíťazili sme 83:54. A už sme boli vo finále“ – spomína s radosťou Veronika.

Súperom ŠBK bol domáci tím YA Košice, ktorý v slovenskom meradle už dlhodobo dosahuje vynikajúce výsledky. To bolo aj vidieť počas zápasu, Košičanky zdolali Šamorínčanky 74:42. „Nejako sme nezachytili začiatok zápasu. Vedeli sme, že to máme proti Košiciam veľmi ťažké, ešte sa nám nad nimi nikdy nepodarilo zvíťaziť. Žiaľ, táto nepríjemná séria ešte stále trvá... Ale nemali by sme byť smutné, lebo aj striebro sa krásne ligoce. Celú sezónu sme tvrdo dreli a druhé miesto si zaslúžime. Mali sme skvelého tímového ducha“ – pokračuje Veronika, ktorá nezabudla ani na svoju sestru Lindu, ktorá kvôli vážnemu zraneniu kolena musela vynechať celú sezónu. „Bojovali sme aj kvôli nej“ –

ŠBK Šamorín U15: Emma Luca Németh, Rebeka Kováčsová, Diana Blahová, Karolína Kardošová, Laura Lopuchová, Tamara Tóthová, Gréta Šimlovičová, Karin Méhes, Veronika Tátošová, Linda Tátošová, Anna Liza Kovács, Michaela Bartalosová, Zuzana Štefíková, Sofia Kamenárová. Tréner: Dalibor Hlivák, asistent trénera: Peter Tátoš.

došla Veronika Tátošová, ktorá sa spolu s Dianou Blahovou dostala do slovenskej reprezentácie U15, ktorá sa pripravuje na majstrovstvá Európy na budúci rok. Šampionát síce skončil, ale dievčatá čaká ešte jeden turnaj. „Vďaka projektu Medzinárodnej basketbalovej federácie nás navštívil expert z Katalánska. Vďaka jeho sprostredkovaniu budú basketbalistky v júni reprezentovať Slovensko na medzinárodnom pohári v Barcelone. Bude to trojdenný turnaj. Potom ešte ostaneme na pár dní v okolí katalánskeho hlavného mesta a trochu si oddýchneme. Dievčatá si to zaslúžia po tejto náročnej sezóne“ – prezradil nám asistent trénera Peter Tátoš.

Tibor Duducz

Radost šamorínskych dievčat

Výchova mladých basketbalistiek ŠBK Šamorín je už roky na vysokej úrovni. Dôkazom toho je aj úspech družstva U10, ktoré v neoficiálnom šampionáte (proti Piešťanom, Nitre a Sereďi) zvíťazilo na všetkých turnajoch.

Šamorínski šermiari, ktorí okrem Henricha Egyenesa Pörsöka patria všetci do kategórie junior, sa zúčastnili majstrovstiev Európy U23 v Talline. V individuálnej súťaži s 57 pretekármi skončil Ákos Pirk na 22., Bendegúz György na 30., Árpád Fazekas na 35. a Henrich Egyenes Pörsök na 54. mieste. V súťaži družstiev skončilo slovenské družstvo tvorené len šamorínčanmi na 11. mieste

Zdravie na prvom mieste

Mnoho športovcov, ktorí mali dobre našliapnutú kariéru, no dostali správu, že kvôli zdravotným problémom nemôžu súťažiť profesionálne, sa mohlo cítiť sčasti smutným, sčasti však aj šťastlivcom. Šamorínski basketbalista Márton Domsitz a kajakár Zsolt Libai súťažili už na najvyššej úrovni, keď ich takáto správa zastihla ako blesk z jasného neba.

Maďarský mužský univerzitný basketbalový šampionát v roku 2021 vyhralo družstvo Univerzity Széchenyiho v Mosonmagyaróvári a Márton Domsitz bol členom víťazného tímu. Tento mladý šamorínsky športovec sa stal najlepším basketbalistom na júnovom finálovom turnaji. „Máme za sebou skvelý rok. Titul šampióna sme získali po tvrdej drine, makali sme celé tri roky. Bol som vtedy práve po veľmi ťažkom období, musel som kvôli covidu vynechať celé štyri mesiace. Veľmi sa teším Cene mesta Mosonmagyaróvár. Je to super pocit byť hráčom roka 2021 v družstvách. Túto cenu by si však zaslúžil ktokoľvek z nášho tímu. Vlaňajší úspech sa zrodil len vďaka

Márton Domsitz na slávnosti

Pamiatka z vody - Zsolt Libai na štarte

ozajstnej tímovej spolupráci“ – referoval našim novinám Márton Domsitz, ktorý prebral cenu od Jánosa Iváncsicsa, viceprimátora mesta Mosonmagyaróvár, družobného mesta Šamorína.

Márton po vlaňajšej úspešnej sezóne získal kontrakt do Komárna, do tímu z najvyššej slovenskej ligy. Pochvilou sa pripravoval, na jeseň sa mal práve začať šampionát. „Vtedy sa vždy treba zúčastniť rutínnej lekárskej prehliadky, ktorá však u mňa odhalila poškodenie srdca ako následok ochorenia covid. Musel som svoju kariéru prerušiť“ – pokračuje šamorínsky basketbalista. „Mal som dvojité pocity. V prvých dňoch som bol touto správou zdrvený, pretože som hral v novom družstve, kde som bol veľmi motivovaný a veľmi som chcel hrať. Postupom času som sa cez tento šok nejako dostal. Možno je to osudové a muselo to tak byť...“ Márton študuje na Telovýchovnej univerzite v Budapešti v odbore kineziológia, popri tom pracuje ako masér. „V lete uvidím, ako ďalej s profesionálnym basketbalom. Jednak som si už našiel svoje miesto v civilnom

S pamätnými ružovými vlasmi...

živote, no lekárske nálezy mi budú môcť povedať, na akej úrovni môžem pokračovať s basketbalom“ – dodáva Márton Domsitz. Kajakár Zsolt Libai mal profesionálnu kariéru rozbehnutú, dostal sa k tímu Dukla Trenčín, v ktorom trénujú tí najlepší športovci. Pravidelne sa zúčastňoval na najvýznamnejších svetových a európskych súťažiach v kategórii junior a U23. „Vo veku 18 rokov som však cítil, že niečo so mnou nie je v poriadku. Bol som stále unavený, trénoval som veľa, lenže moja váha ani svalstvo sa nevyvíjali podľa očakávania. Napokon som išiel na dôkladnú lekársku prehliadku, kde zistili, že mám cukrovku. Musel som na terapiu. Potrebnú hladinu cukru som si musel udržiavať najskôr injekčným perom, potom pumpou. Nebolo to jednoduché. Chcelo to čas, aby sa to ustálilo na optimálnej hladine. Medzičasom prepukla pandémia koronavírusu a tréningy začali odpadávať. Napokon mi lekári odporučili prestať, v takom stave by bolo nebezpečné športovať na vrcholovej úrovni. Konkrétne v rýchlostnej kanoistike“ – rozpráva svoj príbeh Zsolt Libai, ktorý sa dodnes snaží denne športovať. „Chodím do fitka, bicyklujem sa, behám. Cítim sa veľmi dobre“ – prezradil nám dnes už poslucháč Trnavskej univerzity Cyrila a Metoda v odbore mediálna komunikácia.

Tibor Duduc

Šamorínsky basketbalista v zápasovom nasadení

Ako zachrániť úrodu orechov

Záhradkárom v posledných rokoch spôsobuje pestovanie orechov nemalé starosti. Naši starkí vôbec nepoznali pojem ochorenie orecha. S orechom nemali žiadne starosti, stromy rodili aj niekoľko generácií, bežne sa dožívali veku až 100 rokov. Ich rozrastená koruna tienila dvory v letných horúčavách a plody boli ozajstnou maškrtou. Obnášalo to síce trochu práce, plody bolo treba pozbierať, vysušiť a potom vylúskat.

Takéto bezúdržbové pestovanie je, žiaľ, dnes už minulosťou, nakoľko sa v posledných rokoch na orechu objavili škodcovia: húsenice, bakteriálne, hubové ochorenia a v neposlednom rade to najnebezpečnejšie, vrtivka orechová, ktorá spôsobuje ďaleko najväčšie škody. Za uplynulé roky sa bežne stávalo, že z úrody, ktorá ešte na jar vyzerala bohatá, na jeseň neostal ani jediný orech zdravý. To je jeden z dôvodov, prečo sa tak zvýšila cena orechov.

Postrachom orecha je vrtivka orechová

Vrtivka orechová sa na prvý pohľad veľmi podobá na vrtivku čerešňovú, no ide o oveľa agresívnejšieho škodcu, proti ktorej je ochrana náročnejšia. Má jednu generáciu v roku a prezimuje v stave kukly v pôde, v hĺbke 10-15 cm. Vyrojenie prvých jedincov sa dá očakávať zhruba koncom júna. Rojenie môže byť zdĺhavé, môže trvať až do času, keď sa už zbiera úroda. Vrtivka, ako už názov druhu naznačuje, sa prevrta do obalu plodu a nakladie tam vajíčka. Po vyliahnutí žijú larvy v zelenej šupke orecha a vyjedajú ju. Na zelenom

Po napadnutí orecha vrtivkou orechovou zhnedne až sčernie šupka orechov (Fotoarchív)

obale sa najskôr objavia hnedé škvry a postupne zhnedne úplne celá šupka. Tento hmyz okrem obdobia rojenia nie je aktívny. Ochranu proti nemu však sťažuje aj dlhá doba rojenia a kladenia vajíčok. Vrtivka môže naklást vajíčka teoreticky ešte aj koncom augusta.

Ako sa môžeme proti vrtivke chrániť?

1. krok – začiatkom júna treba dôkladne vystriekať pôdu pod orechom. Použijeme prípravok Bora, ktorý obsahuje spóry húb. Následne postrek zapracujeme (napr. motykou) do pôdy a pôdu ešte niekoľko dní udržujeme vlhkú.

2. krok – v polovici júna umiestnime farebné lepové pasce (žlté), aby sme zistili čas rojenia a zároveň priedili množstvo čerstvo vyliahnutých škodcov.

3. krok – v druhej polovici júna prekryje-

me pôdu pod orechom geotextíliou, ktorej okraje upevníme, čím zabránime vyoženiu preživších lariev.

4. krok – od začiatku júla do polovice augusta postrekujeme každých 10 dní prípravkom Mospilan 20 SP, Sanium Ultra, resp. Spintor. Účinnosť tohto zákroku výrazne zvyšuje prídanie nástrahy Combi Protect do roztoku.

5. krok – koncom júla už černejú napadnuté plody. Larvy ich opúšťajú, padajú na zem, aby sa zakuklili. Geotextília im zabráni zakukliť sa v zemi, zakuklia sa preto na jej povrchu.

6. krok – od polovice augusta do októbra musíme pozbierať napadnuté plody, odstrániť šupku a vysušiť ju. Neskôr napadnuté plody môžu byť ešte použiteľné, nakoľko sa larvy nevedia prehrýzť cez tvrdú škrupinu. *Róbert Lelkes, Agrosam*

Úrodu ohrozuje množstvo faktorov

Černanie orechov môže mať aj inú príčinu, nemusí byť spôsobené vrtivkou. Môže ísť aj o bakteriálnu hnilobu. Príznaky tohto ochorenia vieme rozpoznať už na jar na čerstvých výhonkoch, listoch a plodoch. Na plode sa objavia tmavohnedé škvry, potom plody sčernajú a opadnú. Proti tomu sa môžeme chrániť prípravkami s obsahom medi (Champion 50WP, Kocide 2000, Cuproxat SC), ktoré aplikujeme na začiatku kvitnutia a postrek zopakujeme dva týždne po odkvitnutí. Plody môže napadnúť aj stromárka orechová, vlnovník orechový, mole a piadivky.

Naši predkovia nepoznali pojem ochorenie orechu, so stromami nemali žiadne starosti (Fotoarchív)

CHLADENIE A
KÚRENIE S.R.O.

www.chak.sk

TEPELNÉ ČERPADLÁ
PODLAHOVÉ KÚRENIE
STROPNÉ CHLADENIE
KLIMATIZÁCIE

0948 90 33 90

GM ELEKTRO s.r.o.

**Hľadáte v Šamoríne predajňu
s elektroinštalačným materiálom?**

Obráťte sa na firmu GM Elektro, s.r.o.,
ktorá ponúka široký sortiment vysoko
kvalitného elektromateriálu
od popredných výrobcov.

Elektro-szaküzletet keres Somorján?

Forduljon bizalommal a GM Elektro Kft.-hez,
amely élvonalbeli gyártók kiváló minőségű
termékeinek széles skálájával várja Önt.

Senecká cesta 2350/22A, Šamorín

www.gmelektro.sk

**Nová
Tulipa**
KVETOSLAVOV

**Príroda, pokoj,
dostupnosť
a kvalita
bývania.**

Nová Tulipa je unikátny projekt lokálneho developera v obci Kvetoslavov s príjemným tichým prostredím pre bývanie. Vo svojich novostavbách zachováva atmosféru vidieckeho štýlu, prináša však moderné trendy s dôrazom na využitie udržateľných materiálov a ekologických postupov pre ochranu okolitej prírody. Jednou z východiskových myšlienok projektu je aj koncept rešpektu koloritu a okolia obce Kvetoslavov. Býva sa tu jednoducho príjemne.

Bytové domy v Novej Tulipe sú v ponuke v jedno-, dvoj-, troj- a štvorizbovom prevedení. Každý byt má k dispozícii parkovanie a možnosť dokúpiť si pivničnú kobku. Stavby sú navrhované so skúseným architektom, čoho výsledkom sú dokonalé byty, ktoré rešpektujú nároky moderného štýlu života, ergonómiu a využívajú čo najviac denného svetla. Príjemnú atmosféru dotvára aj extenzívna zeleň na terasách bytov.

Ak sa rozhodnete pre bývanie v Novej Tulipe, môžete sa sťahovať už túto jar. Každý byt odovzdávame v nadštandardnom prevedení aj so zariadenou kúpeľňou. Súčasťou výbavy každého bytu sú laminátové podlahy a dvere, dlažby, obklady a zariaďovacie predmety, ale aj moderná klimatizácia, ktorú môžete využiť nielen na vychladenie miestnosti, ale v zime aj na rýchle vyhriatie. V cene bytu je tiež podlahové vykurovanie a externé elektrické žalúzie.

Vidiecky ráz bývania a blahodarné ticho robí z tejto lokality perfektné miesto pre život. Hoci ste na dedine, do najbližšieho mesta Šamorín je to len pár kilometrov a do Bratislavy je to až luxusné blízko – neuveriteľných 15 min po rýchlostnej ceste D4R7.

Dedina dnes už nie je taká, akú si ju pamätáme z detstva. Príjemní ľudia a jedinečná atmosféra zostali, pribudla však občianska vybavenosť. Samozrejmosťou v Kvetoslavove sú obchody so základnými potravinami, nájdete tu tiež služby a lokálne prevádzky ako je napríklad pekáreň s úžasnými dobrotami.

V Novej Tulipe môžete stráviť celý deň a nebudete sa nudiť. Súčasťou areálu je, už pripravovaný park s lavičkami na posedenie a oddychová zóna. Všade plno zelene, ktorá priaznivo pôsobí na pozitívne myslenie.

Rodinná atmosféra definuje celú lokalitu a preto nezabúdame ani na deti. Vo vnútrobloku už pripravujeme bezpečné detské ihrisko, kde sa zabavia aj tí úplne najmenší. Kto miluje šport, ocení športovisko s množstvom prvkov pre vlastnú realizáciu. Pre tínedžerov ideálny priestor na športové aktivity.

V Novej Tulipe sme už vysadili a ďalej vysádzame množstvo stromov a kríkov. Môžete sa tak tešiť na farebnosť, ktorú za vašimi oknami vyčarujú všetky ročné obdobia.

Splňte si životný sen. Bývajte tak, ako sa to páči vám. Prvé dva bytové domy sme kolaudovali 19. januára. Na ďalších domoch pracujeme. Rezervujte si váš byt. Podpisom rezervačnej zmluvy vám garantujeme, že cena bytu nepôjde nahor ani po zdražení stavebných materiálov. Využite to.

 ATOPS
Development 3 s.r.o.

www.novatulipa.sk
www.atops.sk